

Martínkovice

Kraj: Královéhradecký

Správní obvod: Broumov

Nadmořská výška: 390 m n. m.

Počet obyvatel: 523

Adresa URL: www.martinkovice.cz

Okres: Náchod

GPS souřadnice: 50.547526N, 16.341979E

První pís. zmínka: 1320 (704 let)

PSČ: 549 73

Historie obce Martínkovice

Obec Martínkovice je jednou z několika dlouhých lánových (přípotočních) vsí, které vznikly ve 13. století v Broumovské kotlině. Benediktíni břevnovského kláštera, kterým zdejší kraj daroval český král Přemysl Otakar I., osídlili úrodné roviny kolem řeky Stěnavy a jejích přítoků německými zemědělci a řemeslníky z Durynska a Flander. První písemné zmínky o Martínkovicích pocházejí z roku 1320.

Po několik staletí byli zdejší obyvatelé odkázáni na místní přírodní zdroje, obživu hledali převážně v zemědělství a drobné řemeslné výrobě. S Broumovským panstvím byli svázáni robotou. Teprve až rok 1848 a technický pokrok zmírnili dřinu na vesnici a osvobodili zemědělce z poddanství. Dochované statky v obci většinou pocházejí právě z 19. století. Naši bohatí němečtí předci tehdy dokázali postavit (i bez aut a železnice) zcela ojedinělé zděné stavby, které svým objemem, prostorovým uspořádáním, použitými stavebními prvky a členěním fasád - zvláště pak štítů - jsou výjimečné v České Republice. Krajinu na Broumovsku bohatí benediktíni posvětili v 17. a 18. století církevními architektonickými skvosty. Patří k nim i skupina devíti barokních kostelů z dílny Martina Allia a Kryštofa a Kiliána Ignáce Dientzenhoferů.

Martínkovický kostel sv. Jiří a sv. Martina najdete nad řekou Stěnavou v dolní části obce. Je poprvé uváděn roku 1384 jako farní. V roce 1650 k němu byla přistavěna zděná věž, která jediná se zachovala při stavbě kostela nového v letech 1692-1698 podle projektu Martina Allia. Hlavní oltář je zdoben monumentálními sochami sv. Vavřince a Štěpána z období kolem roku 1700. Socha Madony ze začátku 15. století, která patří k hlavnímu oltáři, byla spolu s dalším vzácným inventářem uložena do depozitáře. Stalo se tak poté, co zde roku 1992 uloupili sochu Madony z výklenku na jižní straně presbytáře. Autorem nástropní malby je F.A.Schaffer. Bohoslužby se dnes v kostele konají jen příležitostně. Mezi významnější stavební památky v obci patří také barokní fara z roku 1690, ve které často pobýval český historik Václav Vladivoj Tomek a kaplička sv. Anny, postavená v roce 1798 a do původní podoby obnovená a vysvěcená v roce 1999. Na návrší naproti kostelu se nachází velké pohřebiště vojáků z první světové války i ruských válečných zajatců z druhé světové války. Na hřbitově stojí památník padlým. Nejvyššího počtu obyvatel - 1797 - dosáhly Martínkovice v letech 1912-1913. Z téže doby pochází základní škola, opravená v roce 1999. Textilka byla postavena na místě bývalého mlýna ve druhé polovině 19. století. V roce 1875 v ní tehdejší nový majitel továrník Moritz Schur z Vídně rozšířil provoz prádelny o tkalcovnu a sukárnu. Tkaly se zde damašky, látky na ubrusy a prostírání, později i hedvábí používané ve druhé světové válce na výrobu padáků. Dnes je objekt uzavřený. Stejný osud postihl i malou továrničku na výrobu nudlí, ve které se po válce vyráběla kružidla.

Martínkovice dnes mají 550 obyvatel, nejvíce ze všech vsí na Broumovsku. Na úbytku obyvatel se nejvíce podepsalo poválečné vysídlení Němců a uzavření obou

